

Tết và mùa Xuân định hình giá trị tâm linh trong nhiều truyền thống tín ngưỡng

ISSN: 2734-9195 07:45 26/02/2026

Mặc dù các truyền thống tôn giáo định hình ý nghĩa của Tết Nguyên đán, gia đình và cộng đồng vẫn là trọng tâm của các lễ hội.

Tân niên ngày mồng 1 tháng Giêng năm Bính Ngọ (17/02/2026) năm nay, hàng triệu người đã đón mừng **Tết Nguyên đán**, tiếp nối truyền thống tâm linh cổ đại tiếp tục dẫn dắt các lễ kỷ niệm hiện đại tập trung vào hy vọng, sự hòa hợp và những khởi đầu mới.

Bầu trời các quốc gia châu Á được thắp sáng bởi những màn pháo hoa rực rỡ, hừng ngọn nến lung linh huyền diệu, hương trầm nghi ngút khó và các gia đình sẽ quây quần bên bàn ăn, nhưng Tết Nguyên đán không chỉ đơn thuần là một lễ hội văn hóa. Đối với hàng tỷ người trên thế giới, lễ hội này mang ý nghĩa tâm linh sâu sắc, hòa quyện tinh túy của triết lý Đạo giáo và các thực hành Phật giáo được tích lũy qua nhiều thế kỷ.

Một buổi biểu diễn múa lân được trình diễn tại Trương Nguyên để chào mừng Tết Nguyên đán sắp tới ở Thượng Hải, Trung Quốc, vào ngày 8 tháng 2 năm 2026. (Ảnh của Ying Tang/NurPhoto qua Getty

Images)

Tết Nguyên Đán được tổ chức rộng rãi ở Trung Quốc, Việt Nam, Hàn Quốc và các cộng đồng người nhập cư trên toàn thế giới. Nó tượng trưng cho một khởi đầu mới, không chỉ là sự đổi mới lịch mà còn là sự đổi mới về tâm trí, các mối quan hệ và đời sống tâm linh.

Làm thế nào mà tháng lịch sử người da đen trở thành một lễ kỷ niệm hàng năm?

Không giống như ngày 1 tháng 1 theo lịch Gregorian, còn gọi là Tây lịch, Tết Nguyên đán tuân theo chu kỳ mặt trăng, bắt đầu từ trăng non đầu tiên vào cuối tháng Giêng đến giữa tháng Hai. Các lễ hội kéo dài 15 ngày, đỉnh điểm là Lễ hội đèn lồng, tượng trưng cho ánh sáng trí tuệ và niềm tin hy vọng.

Mỗi năm được gắn liền với một trong Thập Can Thập Nhị Chi (十干十二支), là hệ thống đánh số thành chu kỳ được dùng tại các nước thuộc vùng văn hóa Đông Á như: Trung Quốc, Triều Tiên, Nhật Bản, Đài Loan, Việt Nam và một số quốc gia khác ngoài vùng, nhiều truyền thống tin rằng điều này ảnh hưởng đến năng lượng tinh thần và cá nhân của một người trong năm đó. Tuy nhiên, đối với nhiều gia đình, trọng tâm sâu sắc hơn không phải là chiêm tinh học, mà là sự đổi mới, tha thứ và lòng biết ơn.

Tại các cộng đồng trên khắp châu Á và trên toàn thế giới, lễ hội này khuyến khích mọi người suy ngẫm về năm vừa qua và hướng tới tương lai với mục đích rõ ràng.

Đạo giáo là một trong những truyền thống tâm linh lâu đời nhất của Trung Quốc, đóng một vai trò tinh tế nhưng quan trọng trong các phong tục Tết Nguyên đán. Học thuyết cốt lõi của Đạo giáo là tuân theo “Đạo” (道), bản thể, quy luật tự nhiên tuyệt đối, vô hình và vĩnh cửu của vũ trụ, là nguyên lý gốc sinh ra vạn vật, và sống hòa hợp với Đạo.

Hiểu phong tục quen thuộc trong dịp Tết Nguyên đán phản ánh những niềm tin tâm linh này:

Dọn dẹp cái cũ để đón chào cái mới: Trước khi năm mới bắt đầu, mọi gia đình đều dọn dẹp nhà cửa thật kỹ lưỡng. Mặc dù đây thường được xem là một phong tục văn hóa, nhưng hành động này cũng phản ánh tư tưởng Đạo giáo: loại bỏ sự trì trệ hoặc năng lượng tiêu cực để tạo không gian cho cuộc sống mới và sự cân bằng.

Tôn vinh các vị thần hộ mệnh của gia đình: Một số gia đình dâng lời cầu nguyện hoặc lễ vật tượng trưng cho các vị thần hộ gia đình như Thần Bếp, Đông Trù Ty Mệnh Cửu Linh Nguyên Vương Định Phúc Táo Quân (東廚司命九靈元王定福灶君), theo truyền thống Đạo giáo, vị thần này được cho là bảo hộ cuộc sống gia đình. Những nghi lễ này thể hiện lòng biết ơn và cầu xin chúc Phúc Cát tường cho năm mới.

Ý nghĩa biểu tượng của màu đỏ và vàng: Các vật phẩm được trang trí bằng đèn lồng đỏ, cờ và cuộn thư pháp tượng trưng cho sự bảo vệ, niềm vui và sự thịnh vượng. Trong hệ thống biểu tượng của Đạo giáo, sự hài hòa về màu sắc và các yếu tố thị giác phản ánh sự cân bằng giữa các lực lượng tinh thần như Âm và Dương.

Truyền thống Phật giáo: Lòng từ bi, nghiệp báo và những khởi đầu mới

Phật giáo mang đến một tầng ý nghĩa tâm linh khác cho lễ đón Tết Nguyên đán, nhấn mạnh sự đổi mới đạo đức và những hành động từ bi.

Viếng chùa và cầu nguyện là nét văn hóa tâm linh cao đẹp, giúp con người tìm về sự an nhiên, tịnh hóa tâm ý và hướng thiện. Khi đi chùa, cần mặc trang phục kín đáo, trang nghiêm, giữ tâm thanh tịnh, thắp hương đúng nơi quy định và đi vào cửa bên phải, ra cửa bên trái. Lời cầu nguyện nên chân thành, cầu bình an và trí tuệ thay vì vật chất.

Hình mang tính minh họa.

Ở nhiều quốc gia, người dân đến thăm các ngôi chùa Phật giáo trong những ngày lễ để thắp hương và cầu nguyện cho sức khỏe và bình an. Phong tục này phản ánh mong muốn tâm linh bắt đầu năm mới với sự tỉnh thức và lòng biết ơn.

Những hành động bố thí, cúng dường và tạo công đức: Giáo lý đạo Phật nhấn mạnh rằng hành động nào cũng có hậu quả về mặt tâm linh. Nhiều người tích lũy nghiệp tốt vào đầu năm mới bằng cách quyên góp cho các tổ chức từ thiện, giúp đỡ người nghèo hoặc thực hiện các việc từ thiện.

Sống trọn vẹn ở phút giây hiện tại: Đối với nhiều Phật tử, Tết Nguyên đán là thời gian để suy ngẫm về tâm linh - thời gian để buông xả oán hận, tha thứ những lỗi lầm trong quá khứ và tái cam kết với lòng từ bi.

Những lễ hội gắn kết gia đình và cộng đồng

Nairobi, Kenya - Ngày 8 tháng 2: Cộng đồng người Hoa tại Nairobi, thủ đô của Kenya, đã tổ chức một sự kiện lễ đón tân năm Bính Ngọ, bắt đầu vào ngày 8 tháng 2 năm 2026. Theo lịch mặt trăng, năm Bính Ngọ bắt đầu vào ngày 17 tháng 2 năm 2026. Trong lễ hội, các tiết mục múa rồng và múa lân đã được trình diễn, tạo nên một bầu không khí sôi động và náo nhiệt.

Mặc dù các truyền thống tôn giáo định hình ý nghĩa của Tết Nguyên đán, gia đình và cộng đồng vẫn là trọng tâm của các lễ hội.

Bữa tối sum họp và những món ăn mang ý nghĩa biểu tượng: Trong bữa tối sum họp gia đình, các gia đình thường đi từ xa đến để thưởng thức những món ăn mang đầy ý nghĩa biểu tượng. Bánh bao tượng trưng cho sự giàu có, cá tượng trưng cho sung túc, mùa màng bội thu, và bánh gạo tượng trưng cho sự phát triển và tiến bộ.

Truyền thống tặng phong bì đỏ: Người lớn tuổi thường tặng con cháu và những người thân trẻ tuổi những phong bì đỏ đựng tiền, cầu chúc cho họ thịnh vượng, bình an và sức khỏe tốt. Phong tục này phản ánh truyền thống văn hóa và thể hiện những lời chúc tốt đẹp nhất cho một tương lai hạnh phúc và khỏe mạnh.

Pháo hoa, múa lân và các lễ hội công cộng: Các phong tục diễu hành Lễ hội Tết Nguyên tiêu và đốt pháo có nguồn gốc từ những truyền thuyết xưa về việc xua đuổi tà ma. Ngày nay, chúng đã trở thành những cách thức vui vẻ để mọi người thể hiện bản sắc văn hóa và ăn mừng niềm vui tinh thần.

Một lễ hội toàn cầu tôn vinh đức tin, văn hóa và hy vọng

Đối với nhiều gia đình, lễ hội này mang đến cơ hội hiếm hoi để tạm dừng mọi việc, đoàn tụ với những người thân yêu và suy ngẫm về ý nghĩa sâu sắc hơn của cuộc sống. Trong thế giới ngày càng hối hả này, Tết Nguyên đán nhắc nhở những người tin tưởng và những người quan sát văn hóa rằng những khởi đầu mới thường bắt đầu trong sự thanh bình, lòng biết ơn và tình đoàn kết cộng đồng.

Vì sao Tết Nguyên Đán lại có ý nghĩa quan trọng trong nhiều truyền thống tín ngưỡng?

Mặc dù Tết Nguyên Đán bắt nguồn từ truyền thống tâm linh châu Á, nhưng các chủ đề của nó - tái sinh, tha thứ, hào phóng và hy vọng - lại vang vọng trong nhiều nền văn hóa tôn giáo. Các học giả thường chỉ ra rằng lễ hội này phản ánh khát vọng chung của nhân loại về một sự khởi đầu mới và lời cầu nguyện cho những điều may mắn trong năm mới.

Tác giả: **Susie Pinto**/Viết dịch: **Thích Vân Phong**

Nguồn: newsnationnow.com